

ഹരിവംശം – ഭവിഷ്യപർവ്വം

അഥ പഞ്ചസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ

ദ്വാരവതീരക്ഷണേ യാദവാൻ പ്രതി ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ വചനം ശ്രീഭഗവാനുവാച	3-75-1
സാത്യകേ ശൃണു മദ്വാക്യം യത്തോ ഭവ യുധാം വര ത്വം തു ഖഡ്ഗീ ഗദീ ഭൂത്യാ ചാപപാണിസ്തനുത്രവാൻ	3-75-2
തിഷ്ഠ യത്തേന രക്ഷസ്വ പുരീം ബഹുനൃപാശ്രയാം ന ച നിദ്രാ ത്വയാ കാര്യാ രാത്രൗ യദുവൃഷ പ്രഭോ	3-75-3
ന ച വ്യാഖ്യാ ത്വയാ കാര്യാ ശാസ്ത്രാണാം ശാസ്ത്രതത്പര ന ച വാദസ്ത്വയാ കാര്യാ വാദിഭിഃ സഹ വൃഷ്ണിപ	3-75-4
ത്വം ഹി യോദ്ധാ ബലിർജ്ഞാതാ ധനുർവേദാഖ്യവേദവിത് തഥാ കുരു യഥാ വീര നോപഹാസ്യാ ഭവേദിയം	3-75-5
സാത്യകിരുവാച കരിഷ്യാമി വചസ്തുഭ്യം യഥാശക്തി ജനാർദ്ദന	3-75-6
ആജ്ഞാ തവ ജഗന്നാഥ ധാര്യാ യത്തേന മേ സദാ ഭൂത്യവത്പ്രചരിഷ്യാമി കാമപാലസ്യ മാധവ	3-75-7
യാവദാഗമനം തുഭ്യം താവത്സ്ഥാസ്യാമി യത്തതഃ പ്രസാദസ്തവ ഗോവിന്ദ യദി സ്യാന്മയി മാധവ	3-75-8
കിം നാമ മേ ച ദുഃസാധ്യം ശത്രുണാം നിഗ്രഹേ രണേ യദി ശക്രം യഥം വാപി കുബ്ജരമപി പാശിനം	3-75-9
സർവ്വാനേതാൻ വിജേഷ്യാമി കിമു പൗണ്ഡ്രം നൃപോത്തമം ഗച്ഛ കാര്യാം കുരുഷ്വേദം യത്തോഽഹം സതതം ഹരേ	3-75-10
ഉദ്ധവം പുനരാഹേദം കൃഷ്ണഃ പദ്മനിഭേക്ഷണഃ ശൃണുദ്ധവ ത്വം വാക്യം മേ കുര്യാസ്ത്വേതത്പ്രയത്നവാൻ	3-75-11
രക്ഷ്യാ നയേന രാജേന്ദ്ര പുരീ ദ്വാരവതീ ത്വയാ യത്തോ ഭവ സദാ താത കുരു സാഹായ്മത്ര നഃ	3-75-12

ലജ്ജാ മമ സമുത്പന്നാ വദതസ്തവ സാംപ്രതം	3-75-11
ത്വം ഹി നേതാ സമസ്തസ്യ വിദ്യാപാരസ്യ സർവ്വതഃ	
കോ നു ശക്ത്യതി മേധാവി വക്തും വിദ്യാവതഃ പുരഃ	3-75-12
യത്കാര്യം തദ്ഭവാൻവേത്തി ഹ്യകാര്യം ചാപി സർവ്വതഃ	
അതോഽഹം വിരമേ താത വക്തും സംപ്രതി വൃഷ്ണിപ	3-75-13
ഉദ്ധവ ഉവാച	
കിമിദം തവ ഗോവിന്ദ വർത്തതേ മാം പ്രതി പ്രഭോ	
അഹോ പ്രസന്നതാ മഹ്യം കിം തു പ്രീതിരിയം തവ	3-75-14
ജാനാമ്യഹം ജഗന്നാഥ പ്രസാദസ്യേഷ വിസ്തരഃ	
യസ്യ പ്രസന്നോ ഭവതി തസ്യ കിം നാസ്തി കേശവഃ	3-75-15
ത്വം ഹി സർവ്വസ്യ ജഗതഃ കർത്താ ഹർത്താ പ്രധാനതഃ	
പ്രഭവഃ സർവ്വകാര്യാണാം വക്താ ശ്രോതാ പ്രമാണവിത്	3-75-16
ധ്യാതാ ധ്യാനമയോ ധ്യേയ ഇതി ബ്രഹ്മവിദോ വിദുഃ	
ജേതാ ദേവരിപുണാം ച ഗോപ്താ നാകസദാം ഭവാൻ	3-75-17
ത്വന്നാഥാ വയമേവേതി ജീവാമോ നിഹതദ്വിഷഃ	
ഇയം നീതിരഹം മന്യേ നേതാ നീതേര്യതോ ഭവാൻ	3-75-18
കോ നു നാമ നയോ വേദ ത്വം വിനാ സാമ്പ്രതം വദ	
നീതിസ്ത്വം സർവ്വകാര്യാണാമിതി മേ നിശ്ചിതാ മതിഃ	3-75-19
ദുർഗാഭ്യോ നയമാർഗ്ഗോഽയമിത്യാഹുസ്തദ്ഭിദോ ജനാഃ	
ചതുർധാ പ്രോച്യതേ നീതിഃ സാമദാനേ ജനാർദ്ദന	3-75-20
ദണ്ഡോ ഭേദോ മനുഷ്യാണാം നിഗ്രഹാവഗ്രഹേ സദാ	
ദണ്ഡ്യേഷു ദണ്ഡമിച്ഛന്തി സമാന്യം തു നയേ ഹരേ	3-75-21
ബലവത്സ്വഥ ദാനം തു ത്രയാണാം അപ്യഗോചരേ	
പ്രയോക്തവ്യോ മഹാഭേദ ഇതി നീതിമതാം മതം	3-75-22
തേഷു തേഷ്വഥ സർവേഷു പ്രമാണം ത്വം വിദുർബുധാഃ	
കിമത്ര ബഹുനോക്തേന സർവ്വം ത്വയി സമർപ്പിതം	3-75-23

വൈശമ്പായന ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാ വിരരാമൈവ ഉദ്ധവോ നീതിമത്തരഃ

തതഃ സ ഭഗവാൻ വിഷ്ണുരേവമേവ നൃപോത്തമ 3-75-24

കാമപാലം മഹാബാഹുമുവാച യദുസംസദി

ഉഗ്രസേനം നൃപം രാജംസ്തഥാ ഹാർദ്ദിക്യമേവ ച 3-75-25

കാമപാലം പുനർവിഷ്ണുരിദം പ്രോവാച തത്ത്വവിത്

ന പ്രമാദസ്ത്വയാ കാര്യഃ സർവദാ യത്നവാൻ ഭവ 3-75-26

സ്ഥിതേ ത്വയി മഹാബാഹോ കാ പീഡാ ജഗതോ ഭവേത്

ഗദീ ഭവ സദാ ത്വാര്യ ന ക്രീഡാ സർവദാ ഭവേത് 3-75-27

രക്ഷ ത്വം സർവ്വദാ യത്താത്പുരീം ദ്വാരവതീം പ്രഭോ

നോപഹാസ്യാ യഥാ സ്യാമ തഥാ കുരു ഗദീ ഭവ 3-75-28

ഉത്സാഹഃ സർവ്വദാ കാര്യോ നിരുത്സാഹോ ന യത്തതഃ

ബാഡമിത്യബ്രവീദ്ദരാമഃ കൃഷ്ണം വൃഷ്ണികുലോദ്ഭവം 3-75-29

വൃഷ്ണയഃ സർവ്വ ഏവൈതേ സ്വം സ്വം സദ്മ സമായയുഃ

ഗന്തുമൈച്ഛജഗന്നാഥഃ കൈലാസം പർവ്വതോത്തമം 3-75-30

ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി കൈലാസ യാത്രായാം പഞ്ചസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ

നീലകണ്ഠവ്യാഖ്യാനം

- 3-75-1 സാത്യകേ ഇതി
- 3-75-6 കാമപാലസ്യ ബലരാമസ്യ
- 3-75-8 പാശിനം വരുണം
- 3-75-14 കിമിദം വാക്യം
- 3-75-19 ഹേ വേദ മന്ത്രമൂർത്തേ നീതിഃ നീതിപ്രദർശകഃ
- 3-75-21 നിഗ്രഹാവഗ്രഹേ ക്രമേണ സ്വസ്യ അന്വേന രോധേ സ്വേന വാ ന്യസ്യ രോധേ സിദ്ധേ സതി ദണ്ഡ്യേഷു ദുർബലേഷു നയസമതായാം സാമാന്യം സാമൈവ

- 3-75-22 ബലവത്സു ദാനം ത്രയാണാമപ്യഗോചരേ അവിഷയേ ശത്രു ഭേദഃ പ്രയോക്തവ്യ

ഇതി ശ്രീമഹാഭാരതേ ഖിലേഷു ഹരിവംശേ ഭവിഷ്യപർവ്വണി ടീകായാം പഞ്ച സപ്തതിതമോഽധ്യായഃ